

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2018. GODINU NARODNA STRANKA RADOM ZA BOLJITAK

Broj: 03-07-6-285/19
Sarajevo, 17.09.2020. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE.....	5
5.1 NALAZI	5
5.2. PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama Poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018 godinu, utvrđeno je da je Narodna stranka Radom za boljitak prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornjih napomena, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak za 2018. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Narodna stranka Radom za boljitak se finansirala iz sljedećih izvora¹:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	0,00	0,00
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	3.077,34	1,54
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	2,48	0,001
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	8.704,75	4,35
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	187.470,50	93,69
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	199.255,07	99,58
II	Ostali prihodi i drugo	830,96	0,42
	Izvori finansiranja (I+II)	200.086,03	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 225.603,58 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Narodna stranka Radom za boljitak. Skraćeni naziv stranke: Za boljitak.

Stranka je registrovana kod Kantonalnog Suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R 30/01 i dopunom Rješenja broj: R-I-8/04 i R-I-5/05 od 28.06.2005. godine. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-F1-11-000003 od dana 03.06.2011. godine i Rješenjem Općinskog suda u Širokom Brijegu broj: 064-0-F1-15-000001 od dana 30.12.2015. godine upisana je promjena adrese sjedišta stranke.

Sjedište stranke je u Širokom Brijegu, Dr. Ive Pilara 5.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Mladen Ivanović-Lijanović, predsjednik.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2018. godinu je Mirjana Šakota.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu, Narodna stranka Radom za boljitak ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Središnji ured stranke,
- 10 kantonalnih odbora,
- 33 općinska odbora i
- 11 regionalnih odbora.

¹ Podaci iz korigovanog obrasca 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu koji je dostavljen dana 31.08.2020. godine.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Narodne stranke Radom za boljitak za 2018. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2018. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama Poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju je izvršila pregled, kontrolu i reviziju finansijskih izvještaja Narodne stranke Radom za boljitak u periodu od 2005. do 2017. godine, nakon kojih su izdati izvještaji o pregledu i reviziji sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama revizije.

Nakon izvršene revizije finansijskog izvještaja za 2017. godinu, izdat je izvještaj o pregledu sa mišljenjem revizora i nalazima da nije zapaženo ništa značajno što bi ukazalo na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE

5.1 NALAZI

a) Narodna stranka Radom za boljitak je prekršila odredbe člana 4. stav (1)² Zakona o finansiranju političkih stranaka.

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne troškove u iznosu od 225.603,58 KM. KM. Programom utroška sredstava planirani su ukupni rashodi u iznosu od 255.550,00 KM.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, utvrđeno je da Programom utroška sredstava stranka nije planirala sve vrste troškova koje je imala tokom 2018. godine, kao što su: troškovi kamata na pozajmljena sredstva u iznosu od 93.702,89 KM³, troškovi propagande u iznosu od 16.414,86 KM, troškovi sitnog inventara i auto guma u iznosu od 1.352,67 KM i troškovi stručnih publikacija i časopisa u iznosu od 175,50 KM, što ukupno iznosi 111.645,82 KM.

Narodna stranka Radom za boljitak prekršila je odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, jer je finansijska sredstva u iznosu od 111.645,82 KM utrošila mimo utvrđenog programa utroška finansijskih sredstava za 2018. godinu.

² Finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona politička stranka može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

³ Obračun kamata na pozajmice od Mladena Ivankovića-Lijanovića, broj: 01/2018 u iznosu od 29.142,79 KM, 02/2018 u iznosu od 28.173,88 KM, 03/2018 u iznosu od 25.076,67 KM i 04/2018 u iznosu od 11.309,55 KM.

b) Narodna stranka Radom za boljitak prekršila je odredbe člana 11. stav (1)⁴ i člana 12. stav (1)⁵ i stav (4)⁶ Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Narodna stranka Radom za boljitak nije u poslovnim knjigama uspostavila potpune evidencije o prihodima i rashodima, čime je prekršila računovodstvene propise i odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Stranka nije popunila godišnji finansijski izvještaj za 2018. godinu u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- (1) U godišnjem finansijskom izvještaju na obrascu 2 (pregled prometa svih transakcijskih računa političke stranke) Narodna stranka Radom za boljitak nije iskazala tačan promet po transakcijskom računu, čime je prekršila odredbe člana 11. Pravilnika.

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka nije pravilno iskazala promet ulaza i promet izlaza po transakcijskom računu, broj: 3382202200693088 kod UniCredit banke. U obrascu 2 stranka je iskazala početni saldo u iznosu od 27.986,43 KM, ukupan promet ulaza u iznosu od 191.460,66 KM, ukupan promet izlaza u iznosu od 207.988,46 KM i saldo na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 11.458,63 KM.

Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa stranke, utvrđeno je da je početni saldo iznosio 27.986,43 KM, ukupan promet ulaza iznosio je 211.460,66 KM, ukupan promet izlaza iznosio je 227.988,46 KM i saldo na dan 31.12.2018. godine iznosio je 11.458,63 KM.

- (2) Narodna stranka Radom za boljitak u godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala prihode iz budžeta Općine Čelić, čime je prekršila odredbe člana 13. i 19. Pravilnika.

Uvidom u akt Općine Čelić, broj: 04-49-1237/18 od 27.05.2020. godine, utvrđeno je da su iz budžeta Općine Čelić stranci isplaćena sredstva u iznosu od 1.143,36 KM. Sredstva su, dana 27.12.2018. godine, uplaćena na transakcijski račun, broj: 5555000015853157 kod Nove banke.⁷

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁸ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH. Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Narodna stranka Radom za boljitak je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši 1.192.372,12 KM. Narodna stranka Radom za boljitak je u godišnjem finansijskom izvještaju za 2018. godinu iskazala troškove izborne kampanje u iznosu 16.414,86 KM.

⁴ Politička stranka dužna je voditi poslovne knjige i podnositi finansijski izvještaj na način koji je utvrđen zakonom i drugim propisima u skladu sa zakonom.

⁵ Politička stranka vodi evidenciju o svojim prihodima i rashodima.

⁶ Do 31.3. naredne godine politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija BiH.

⁷ Uvidom u Izvještaj o računima poslovnog subjekta Centralne banke BiH, utvrđeno je da stranka nije imala otvoren pomenuti račun kod Centralne banke. Stranka je dostavila obrazloženje, broj: ZB-02-00-004/20 od 19.05.2020. godine, vezano za budžetska sredstva Općine Čelić, u kome je navela da stranka nema i da nikada nije imala otvoren račun kod Nove banke i da nije primila pomenuta sredstva, već da je vijećnik Narodne stranke Radom za boljitak u Općini Čelić Vinko Stjepić samoinicijativno, bez znanja stranke, naznačena sredstva usmjerio na svoj privatni transakcijski račun.

⁸ Član 15.10 stav (2) propisuje se da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava što se broj glasača u svojim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, predsjednika i potpredsjednika RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Narodnoj stranci Radom za boljitak da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi precizan i jasan program utroška sredstava i da finansijska sredstva osigurana za finansiranje političke stranke koristi u skladu sa programom,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi pravilne evidencije o svojim prihodima i rashodima i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

Narodna stranka Radom za boljitak dostavila je primjedbe na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2018. godinu. Uz primjedbe je dostavila korigovane obrasce i dodatne dokaze.

Služba za reviziju je uvažila sve argumentovane primjedbe stranke, te je u skladu sa istim korigovala nalaze revizije iz Preliminarnog izvještaja o pregledu.

Šef Odsjeka za reviziju

Sanja Tošović

Revizor

Nevenko Andan

Pomoćnik revizora

Mr.sc. Goran Cicović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc. Hasida Gušić